

POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania G. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.
z udziałem G. Sp. z o.o. w W. , A. J.
o podstawę wymiaru składek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 4
czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 grudnia 2018 r., III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację G. Sp. z o.o. (płatnik składek) wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 27 czerwca 2018 r., VIII U (...), oddalającego odwołanie płatnika składek od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. (organ rentowy) z 4 maja 2017 r., mocą której organ rentowy ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne A. J. , jako pracownikowi płatnika składek.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł płatnik składek, zaskarżając go w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach z art. 398⁹ § 1, 2 i 4 k.p.c. Zdaniem skarżącego, w stanie faktycznym sprawy powstają istotne zagadnienia prawne, które sprowadzają się do oceny

zasadności zakwalifikowania prac wykonanych przez ubezpieczonego na rzecz zleceniobiorcy (G.) i odbieranych docelowo przez płatnika. W przekonaniu autora skargi kasacyjnej taki stan rzeczy wymaga rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy znaczenia pojęć opisanych w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej jako ustawa systemowa). Co więcej z publikowanych wystąpień judykatury nie sposób doszukać się jednoznacznego rozstrzygnięcia przedstawionego wyżej zagadnienia prawnego, zwłaszcza że ma ono precedensowy charakter, który przedstawiono w skardze kasacyjnej. W rezultacie przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wpłynie na jednolitą wykładnię przepisów ustawy systemowej, usuwając z obrotu prawnego zgłaszane wyżej wątpliwości. Niezależnie od powyższego skarżący podniósł, że Sąd Okręgowy naruszył przepisy postępowania i przepisy prawa materialnego opisane w zarzutach skargi kasacyjnej, co skutkuje jej oczywistością. Tym samym Sąd Apelacyjny w sposób oczywiście błędny rozpoznał apelację, przyjmując ogólnie do wszystkich umów skutek wykonywania ich na rzecz pracodawcy, z którym ubezpieczony pozostawał w stosunku pracy, podczas gdy z całokształtu materiału dowodowego wynika, że część umów dotyczyła czynności niezwiązanych z pracodawcą.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną płatnika składek organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy stwierdza, że skarżący powołał się na występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, lecz go nie sformułował, co już samo w sobie dyskwalifikuje przesłankę z art. 398⁹ § 1 k.p.c. W przypadku powołania się na występowanie istotnego zagadnienia prawnego niezbędne jest przedstawienie problemu prawnego, określenie przepisów prawa i wskazania argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Tak zredagowany wywód prawny powinien zbliżyć się do pytania prawnego, o którym mowa w art. 390 k.p.c.,

tak by uchwycić istotę i wagę formułowanego problemu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307). Nie można natomiast za pomocą tej przesłanki przedsądu zwalczać dotychczasowego mechanizmu stosowania prawa, zwłaszcza jeśli jego wykładnia jest powszechnie przyjęta w orzecznictwie i została uwzględniona przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 436).

Następnie Sąd Najwyższy stwierdza, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnieniu nie powołano żadnych przesłanek świadczących o ziszczeniu się podstawy związanej z potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, gdyż tylko takie uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy podkreśla również, że kwalifikowana potrzeba wykładni przepisów nie jest tożsama z istotnym zagadnieniem prawnym, stanowi bowiem odrębną podstawę przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Idąc dalej, z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika jakakolwiek rozbieżność, gdyż w tej części skargi kasacyjnej nie przytoczono w ogóle poglądów judykatury.

Skarżący nie wyizolował również kwalifikowanych, widocznych *prima facie* wad zastosowania prawa procesowego czy też prawa materialnego. Blankietowe odesłanie do zarzutów skargi kasacyjnej nie czyni zadość wymogom wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż na tym etapie postępowania kasacyjnego nie bada się podstaw skargi kasacyjnej jako wzorca oceny prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia. Ponadto, przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Dlatego sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK

46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133; z 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

W dalszej kolejności Sąd Najwyższy stwierdza, że problematyka stosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej była już przedmiotem licznych wypowiedzi tego Sądu (zob. zwłaszcza uchwała z 2 września 2009 r., II UZP 6/09, OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46; wyroki Sądu Najwyższego: z 18 października 2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266; z 22 października 2013 r., III UK 155/12, OSNP 2014 nr 9, poz. 138; postanowienie Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, OSNP 2017 nr 3, poz. 34) oraz doktryny (I. Jędrasik-Jankowska, *Konstrukcja uznania za pracownika w prawie ubezpieczenia społecznego*, PiZS 2011 nr 8, poz. 22-28; S. Koczur, *Beneficjent pracy jako kryterium objęcia systemem ubezpieczeń społecznych*, M.P.Pr. 2013 nr 9, s. 471-474; P. Prusinowski, *Obowiązek zapłaty składek a definicja pracownika w prawie ubezpieczeń społecznych*, M.Pr. 2011 nr 6, s. 291-294). Była również przedmiotem zainteresowania Trybunału Konstytucyjnego (postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 27 marca 2018 r., P 1/16, OTK – A 2018, poz. 15), który wyraził pogląd, że jeżeli określony sposób rozumienia przepisu ustawy utrwalił się już w sposób oczywisty, a zwłaszcza jeśli znalazł jednoznaczny i autorytatywny wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (lub naczelnego Sądu Administracyjnego), to należy uznać, że przepis ten w praktyce nabrał takiej właśnie treści, jaką odnalazły w nim najwyższe instancje sądowe (postanowienie Sądu Najwyższego z 19 lutego 2020 r., III UK 104/19, LEX nr 2805036). Tej sytuacji nie można mówić o potrzebie wyjaśnienia wątpliwości prawnych wskazanych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.